



Rada  
Európskej únie

V Bruseli 24. mája 2018  
(OR. en)

9292/18

---

---

**Medziinštitucionálny spis:  
2018/0126 (NLE)**

---

---

**EDUC 203  
JEUN 68  
SOC 303  
EMPL 240**

## **NÁVRH**

---

Od: Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ,  
v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie

Komu: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie

---

Č. dok. Kom.: COM(2018) 270 final

---

Predmet: Návrh ODPORÚČANIA RADY týkajúce sa podpory automatického  
vzájomného uznávania vysokoškolských diplomov, maturitných vysvedčení  
a výsledkov študijných pobytov v zahraničí

---

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2018) 270 final.

---

Príloha: COM(2018) 270 final



V Bruseli 22. 5. 2018  
COM(2018) 270 final

2018/0126 (NLE)

Návrh

## **ODPORÚČANIE RADY**

**týkajúce sa podpory automatického vzájomného uznávania vysokoškolských diplomov,  
maturitných vysvedčení a výsledkov študijných pobytov v zahraničí**

{SWD(2018) 170 final}

## DÔVODOVÁ SPRÁVA

### 1. KONTEXT NÁVRHU

#### • Dôvody a ciele návrhu

Cieľom navrhovaného odporúčania Rady je zabezpečiť, aby každý študent, učeň alebo žiak, ktorý má skúsenosť získanú zo vzdelávania v zahraničí týkajúcu sa buď kvalifikácie, alebo vzdelávacej mobility, mal túto skúsenosť automaticky uznanú na účely ďalšieho štúdia. Týmto nie je dotknuté právo vzdelávacej inštitúcie a inštitúcie odbornej prípravy prijímať rozhodnutia o prijatí.

Tento cieľ je hlavným prvkom ambície pracovať smerom k európskemu vzdelávaciemu priestoru do roku 2025, v ktorej je výzva „Európa, v ktorej by vzdelávaniu, štúdiu a výskumu nebránili štátne hranice. Kontinent, na ktorom by pobyt v inom členskom štáte – či už kvôli štúdiu, vzdelávaniu alebo práci – bol normou a kde by sa ľudia bežne okrem materčiny dohodli dvomi ďalšími jazykmi. Kontinent, na ktorom ľudia majú jasnú predstavu o svojej európskej identite, o európskom kultúrnom dedičstve a o jeho rozmanitosti. Našou ambíciou je umožniť členským štátom zintenzívniť a zrýchliť svoju spoluprácu v rôznych oblastiach a poskytnúť tak inšpiráciu, ktorú budú nasledovať iné krajiny mimo EÚ. Okrem toho bude európsky vzdelávací priestor založený na prístupe celoživotného vzdelávania pokrývajúceho všetky vekové skupiny, všetky formy vzdelávania a všetky odvetvia vo vzdelávaní a odbornej príprave.

Prijatím tohto odporúčania Rady budú členské štáty vyzvané, aby najprv prijali politický záväzok týkajúci sa automatického uznávania. Budú vyzvané, aby uplatnili technický postupný prístup na budovanie dôvery v systémy vzdelávania a odbornej prípravy ostatných. Zohľadní sa v ňom situácia v rôznych odvetviach vzdelávania a odbornej prípravy, keďže postupy a nástroje uznávania sú rozvinutejšie vo vysokoškolskom vzdelávaní než v sekundárnom vzdelávaní. V návrhu sú stanovené podmienky, ktoré musia byť splnené, aby sa automatické uznávanie stalo skutočnosťou, ako aj nástroje EÚ, ktoré môžu podporovať členské štáty a ich vzdelávacie inštitúcie a inštitúcie odbornej prípravy v realizácii tohto cieľa.

Vzdelávacia mobilita posilňuje kompetencie a skúsenosti, ktoré sú zásadné pre aktívnu účasť v spoločnosti a na trhu práce. Môže posilniť aj pracovnú mobilitu a prispieť tak k lepšej životnej úrovni, ako aj k individuálnej a hospodárskej odolnosti. V nedávnom hodnotení programu Erasmus+ v polovici trvania<sup>1</sup> bol zaznamenaný kladný vplyv mobility na sebadôveru, nezávislosť, sociálny kapitál a prechod učiacich sa k zamestnaniu. V kontexte globalizovaného prostredia vzdelávania a zamestnania je nevyhnutné, aby učiaci sa mohli čo najlepšie využiť všetky vzdelávacie príležitosti v celej EÚ. Chýbajúce automatické uznávanie kvalifikácií a výsledkov študijných pobytov v zahraničí bráni tejto mobilite.

Doteraz je jediným legislatívnym textom v tejto oblasti Európsky dohovor o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania v európskom regióne (lisabonský dohovor o uznávaní)<sup>2</sup>, ktorý vypracovala Rada Európy a UNESCO a ktorý bol prijatý v roku 1997. Odvtedy ho ratifikovalo 53 krajín<sup>3</sup>. Vztahuje sa na kvalifikácie po ukončení sekundárneho vzdelávania a vysokoškolské vzdelanie. Vzájomné uznávanie vysokoškolského vzdelania v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania je tiež jedným zo základných cieľov bolonského procesu<sup>4</sup>, ktorý bol stanovený v roku 1998 a zahŕňa 48 krajín vrátane

<sup>1</sup> [https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/evaluations\\_sk](https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/evaluations_sk)

<sup>2</sup> [https://www.coe.int/t/dg4/highereducation/recognition/lrc\\_en.asp](https://www.coe.int/t/dg4/highereducation/recognition/lrc_en.asp)

<sup>3</sup> Vrátane všetkých členských štátov s výnimkou Grécka.

<sup>4</sup> <http://www.ehea.info/>

všetkých členských štátov. V Bukureštianskom komuniké z roku 2012 sa ministri zaviazali plniť dlhodobý cieľ automatického uznávania. Napriek opätovnému potvrdeniu tohto záväzku v Jerevanskom komuniké<sup>5</sup> v roku 2015, v ktorom sa ministri zaviazali zabezpečiť, aby „kvalifikácie [...] boli automaticky uznávané na rovnakej úrovni ako relevantné domáce kvalifikácie,“ hmatateľný pokrok je naďalej pomalý alebo nie je žiadny.

Ešte dochádza k príliš mnohým prípadom vo vysokoškolskom vzdelávaní, v ktorých komplikované, nákladné, časovo náročné postupy uznávania bránia voľnému pohybu učiacich sa. V niektorých prípadoch tieto postupy môžu trvať niekoľko mesiacov a byť veľmi nákladné<sup>6</sup>, pričom nejednotnosť a nedostatočná transparentnosť prehľujú ťažkosti, ktorým učiaci sa čelia. Jednou z príčin tejto situácie je, že rozhodnutia o uznaní sú často ponechané na uvážení inštitúcie vysokoškolského vzdelávania, do ktorej sa učiaci sa hlási, s rôznymi inštitucionálnymi postupmi a chýbajúcou jednotnosťou kritérií.

Vo všeobecnom vyššom sekundárnom vzdelávaní nie sú postupy vzájomného uznávania vyššieho sekundárneho vzdelania, ani výsledkov študijných pobytov v zahraničí dostatočne rozvinuté. Držitelia kvalifikácií umožňujúcich prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu v jednom členskom štáte často nemajú istotu, pokiaľ ide o prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu v inom členskom štáte. Okrem toho, zatiaľ čo kratšie študijné pobyty v zahraničí nespôsobujú problémy s uznávaním, neistota je naďalej dôležitým problémom v prípade pobytov v dĺžke od troch mesiacov do jedného roka. Má to nepriaznivý vplyv na vzdelávaciu mobilitu ľudí nastupujúcich do vysokoškolského vzdelávania<sup>7</sup>, ako aj na stupni sekundárneho vzdelávania. Okrem toho, vzhľadom na rozšírenie mobility žiakov na sekundárnom stupni v budúcej generácii programu Erasmus+ sa ešte zvýši dôležitosť problémov týkajúcich sa uznávania na tomto stupni.

Uznanie individuálnej mobility vo vyššom sekundárnom odbornom vzdelávaní a príprave je rozvinutejšie. Títo učiaci sa môžu využívať nástroje, aby ich vzdelávacie výstupy uznala ich domovská inštitúcia. Na druhej strane, absolventi vyššieho sekundárneho odborného vzdelávania a odbornej prípravy, ktorí majú prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu vo svojej krajine, nemajú istotu, že budú mať rovnaký prístup v iných členských štátoch, pretože vnútroštátna prax je odlišná. Táto neistota súvisiaca s prístupom má jednoznačne negatívny vplyv na vzdelávaciu mobilitu.

Medzi skupinami členských štátov, ktoré sa zišli, aby uzavreli dohody o automatickom uznávaní, sa však dosiahol značný pokrok. Jedným z príkladov je rozhodnutie krajín Beneluxu<sup>8</sup> o automatickom uznávaní, podpísané 25. januára 2018, v ktorom je zahrnuté celé vysokoškolské vzdelanie – od programov stupňa vyššieho odborného vzdelania po doktoráty. Podobné opatrenia sa uplatňujú medzi severskými krajinami<sup>9</sup> a očakáva sa podpísanie ďalšej dohody pobaltskými štátmi<sup>10</sup> v roku 2018. Obe tieto dohody zahŕňajú vyššie sekundárne vzdelanie, ktoré umožňuje prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu. Okrem toho niektoré členské štáty, napríklad Rakúsko a Taliansko, automaticky uznávajú výsledky študijných

<sup>5</sup> <http://bologna-yerevan2015.ehea.info/files/YerevanCommuniqueFinal.pdf>

<sup>6</sup> Making Integration Work, Organisation for Economic Co-operation and Development (Sfunkčenie integrácie, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, 2017): <http://www.oecd.org/migration/making-integration-work-humanitarian-migrants-9789264251236-en.htm>.

<sup>7</sup> Toto zahŕňa stupeň vyššieho odborného vzdelania aj bakalársky stupeň.

<sup>8</sup> Belgicko, Luxembursko, Holandsko.

<sup>9</sup> Dánsko, Fínsko, Island, Nórsko a Švédsko.

<sup>10</sup> Estónsko, Lotyšsko, Litva.

pobytov strávených v akejkoľvek krajine počas sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy.

Dobrym príkladom spolupráce medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o uznávanie vyššieho sekundárneho vzdelania umožňujúceho prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu, je európske maturitné vysvedčenie, diplom udeľovaný európskymi školami<sup>11</sup>. Držitelia európskeho maturitného vysvedčenia požívajú rovnaké práva a výhody ako iní držitelia maturitných vysvedčení vo svojich krajinách vrátane rovnakého práva ako štátni príslušníci s rovnakými kvalifikáciami, aby sa uchádzali o prijatie do akejkoľvek inštitúcie vysokoškolského vzdelávania v ktoromkoľvek členskom štáte.

Pridanou hodnotou tohto návrhu odporúčania Rady je stavať na týchto príkladoch s cieľom rozšíriť automatické uznávanie na všetky členské štáty. Pomocou neho sa podporia členské štáty a ich organizácie vzdelávania a odbornej prípravy vo vykonávaní, pričom sa bude rešpektovať, že sú zodpovedné za svoje systémy vzdelávania a odbornej prípravy. Je to dôležitý krok k vytvoreniu európskeho vzdelávacieho priestoru, ktorý potom môže pôsobiť ako inšpirácia pre pokrok, ktorý sa dá dosiahnuť na iných fórach, napríklad v rámci geograficky širšieho európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania.

Na účely tohto odporúčania Rady je automatické uznanie kvalifikácie chápané ako právo pre držiteľov kvalifikácie, ktorá bola vydaná jedným členským štátom, aby bola zohľadnená na účel prístupu k programu vzdelávania alebo odbornej prípravy v ktoromkoľvek inom členskom štáte bez nutnosti absolvovať samostatný postup uznávania. Automatické uznávanie výsledkov študijných pobytov v zahraničí sa chápe ako právo, aby boli výsledky študijného pobytu v jednom členskom štáte uznané v ktoromkoľvek inom členskom štáte, ak boli výsledky vzdelávania náležite zaznamenané. Slovník pojmov používaných v tomto dokumente je uvedený v prílohe.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Navrhnutie odporúčania Rady týkajúceho sa podpory automatického vzájomného uznávania vysokoškolských diplomov, maturitných vysvedčení a študijných pobytov v zahraničí bolo jedným z kľúčových prvkov v príspevku Európskej komisie k zasadnutiu lídrov v Göteborgu 17. novembra 2017: oznámenie o posilňovaní európskej identity vzdelávaním a kultúrou<sup>12</sup>. Úzko súvisí s ambíciou vytvoriť európsky vzdelávacie priestor do roku 2025, ktorý bol schválený prostredníctvom záverov zo zasadnutia Európskej rady 14. decembra 2017<sup>13</sup>, v ktorom sa vyzývalo na napredovanie v práci s cieľom „*podporovať spoluprácu členských štátov v oblasti vzájomného uznávania vysokoškolských diplomov a vysvedčení po ukončení sekundárneho vzdelávania v príslušnom rámci.*“

Práca na automatickom vzájomnom uznávaní posúva vpred aj prácu v prioritnej oblasti „*transparentnosť a uznávanie zručností a kvalifikácií na uľahčenie vzdelávacej mobility a mobility pracovnej sily*“, stanovenej v Spoločnej správe Rady a Komisie na rok 2015 o vykonávaní strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave<sup>14</sup>.

---

<sup>11</sup> Európske školy sa riadia spoluprácou medzi všetkými členskými štátmi EÚ a EÚ podľa Dohovoru o štatúte európskych škôl, *Úradný vestník EÚ L 212, 17/08/1994, s. 0003 - 0014.*

<sup>12</sup> COM(2017) 673 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=COM%3A2017%3A673%3AFIN>

<sup>13</sup> EUCO 19/1/17 REV 1: <https://www.consilium.europa.eu/media/32224/14-final-conclusions-rev1-sk.pdf>

<sup>14</sup> 2015/C 417/04. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex:52015XG1215%2802%29>

V rámci politiky vzdelávania a odbornej prípravy Európskej únie sa práca na automatickom uznávaní kvalifikácií a výsledkov študijných pobytov v zahraničí môže opierať o niekoľko stavebných prvkov vrátane:

- a) odporúčania Rady z 22. mája 2017 o európskom kvalifikačnom rámci pre celoživotné vzdelávanie, ktorého cieľom je zvýšiť transparentnosť, porovnateľnosť a prenosnosť kvalifikácií občanov. Zriadil sa spoločný referenčný rámec ôsmich úrovní kvalifikácií vyjadrených vo forme vzdelávacích výstupov podľa rastúcej úrovne odbornej spôsobilosti. Tieto úrovne slúžia ako prostriedok na vysvetlenie rozdielnych kvalifikačných systémov a ich úrovní. Členské štáty vypracovali alebo vypracúvajú národné kvalifikačné rámce založené na vzdelávacích výstupoch a prirovnávajú ich k európskemu kvalifikačnému rámci;
- b) rozhodnutia Europass<sup>15</sup> o spoločnom rámci na poskytovanie lepších služieb v oblasti zručností a kvalifikácií, ktorý vytvorí komplexný a interoperabilný rámec nástrojov a informácií, najmä na účely nadnárodnej mobility v oblasti zamestnanosti a vzdelávania;
- c) návrhu Komisie na odporúčanie Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie<sup>16</sup> zo 17. januára 2018, ktorým sa aktualizuje odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie<sup>17</sup> z decembra 2006. Odporúča sa v ňom podporovať a ďalej rozvíjať posudzovanie a potvrdzovanie kľúčových kompetencií s cieľom umožniť jednotlivcom, aby boli ich zručnosti uznávané a aby získali úplnú, prípadne čiastočnú kvalifikáciu;
- d) odporúčania Rady o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa<sup>18</sup> z decembra 2012, v ktorom boli členské štáty vyzvané, aby zaviedli opatrenia na potvrdzovanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa do roku 2018;
- e) postupov zabezpečenia kvality, ktoré umožňujú systémom vysokoškolského vzdelávania členských štátov preukázať kvalitu a zvyšovať transparentnosť, a pomáhať tak budovať vzájomnú dôveru a lepšie uznávanie ich kvalifikácií, programov a iných ustanovení. V súlade s odporúčaním Európskeho parlamentu a Rady z 15. februára 2006 o ďalšej európskej spolupráci v oblasti zabezpečovania kvality vyššieho vzdelávania<sup>19</sup> Komisia a členské štáty podporujú spoluprácu medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania, organizáciami zabezpečujúcimi kvalitu a akreditačnými organizáciami, príslušnými orgánmi a inými orgánmi, ktoré pôsobia v tejto oblasti. Základy pre dôveru a uznávanie tvorí spoločný súbor noriem a usmernení pre zabezpečenie kvality v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania, ktoré boli vypracované v rámci bolonského procesu, a Európsky register zabezpečenia kvality vysokoškolského vzdelávania<sup>20</sup>, ktorý poskytuje spoľahlivé informácie o organizáciách zabezpečujúcich kvalitu, ktoré preukázali, že v podstatnej miere dodržiavajú súlad s týmito normami a usmerneniami;

<sup>15</sup> Schválené Európskym parlamentom 14. marca 2018 a členskými štátmi 12. apríla 2018.

<sup>16</sup> <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/recommendation-key-competences-lifelong-learning.pdf>

<sup>17</sup> 2006/962/ES: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A32006H0962>.

<sup>18</sup> 2012/C 398/01: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32012H1222\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32012H1222(01)).

<sup>19</sup> 2006/143/ES: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A32006H0143>.

<sup>20</sup> 18 členských štátov používa organizácie zabezpečujúce kvalitu, ktoré sú zapísané v európskom registri zabezpečenia kvality.

- f) európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy<sup>21</sup>, prijatého v roku 2009, ktorým sa podporuje zlepšenie opatrení na zabezpečenie kvality v programoch odborného vzdelávania a prípravy. Prispieva tým k zvyšovaniu transparentnosti a tým aj dôvery v systémy odborného vzdelávania a prípravy členských štátov;
- g) odporúčania Európskeho parlamentu a Rady z 18. júna 2009 o vytvorení Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu<sup>22</sup>, ktorým sa uľahčuje uznávanie výsledkov vzdelávania v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, a to aj prostredníctvom takých nástrojov, akými sú zmluvy o štúdiu a memorandá o porozumení.

• **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Podporou zlepšenia uznávania kvalifikácií a výsledkov študijných pobytov absolvovaných v celej Európskej únii a vďaka tomu zlepšovaním prístupu k príležitostiam mobility v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a zamestnanosti tento návrh prispeje k realizácii priority Komisie týkajúcej sa podpory zamestnanosti a rastu<sup>23</sup>.

Návrh je aj v súlade s Rímskou deklaráciou<sup>24</sup>, v ktorej sa vyzýva k cieľu, ktorým je „*Únia, v ktorej dostanú mladí ľudia najlepšie vzdelanie a najlepšiu odbornú prípravu, v ktorej môžu študovať a nájsť pracovné príležitosti na celom kontinente.*“

Prispieje aj k prvej zásade európskeho piliera sociálnych práv<sup>25</sup>, v ktorom sa uvádza, že „*[k]aždý má právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, aby si udržal a získal zručnosti, ktoré mu umožnia plne sa zapojiť do života spoločnosti a úspešne zvládať zmeny postavenia na trhu práce.*“

Návrh je aj v súlade s usmernením 7 usmernení o zamestnanosti<sup>26</sup> z roku 2018, v ktorom sa uvádza: „*Mala by sa podporovať mobilita vzdelávajúcich sa osôb a pracovníkov s cieľom zvýšiť zručnosti pre zamestnateľnosť a v plnej miere využiť potenciál európskeho trhu práce. Mali by sa odstrániť prekážky mobility vo vzdelávaní a v odbornej príprave [...] a uznávaní kvalifikácií.*“

Je to v súlade s novým programom Komisie v oblasti zručností<sup>27</sup> a akčným plánom pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín<sup>28</sup>, v ktorých sa uznáva potreba ďalších opatrení na uľahčenie uznávania zručností a kvalifikácií, ako aj vzdelávacej mobility štátnych príslušníkov tretích krajín zdržiavajúcich sa v EÚ. Je takisto v súlade s prepracovaným

<sup>21</sup> 2009/C 155/01: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C\\_.2009.155.01.0001.01.ENG](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2009.155.01.0001.01.ENG).

<sup>22</sup> 2009/C 155/02: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/ALL/?uri=OJ%3AC%3A2009%3A155%3ATOC>.

<sup>23</sup> [https://ec.europa.eu/commission/priorities/jobs-growth-and-investment\\_sk](https://ec.europa.eu/commission/priorities/jobs-growth-and-investment_sk)

<sup>24</sup> <http://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2017/03/25/rome-declaration/>

<sup>25</sup> [https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles\\_sk](https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_sk)

<sup>26</sup> COM(2017) 677 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52017PC0677>

<sup>27</sup> COM(2016) 381 final: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/1-2016-381-EN-F1-1.PDF>.

<sup>28</sup> COM(2016) 377 final: [https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160607/communication\\_action\\_plan\\_integration\\_third-country\\_nationals\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160607/communication_action_plan_integration_third-country_nationals_en.pdf).

znením smernice o študentoch a výskumných pracovníkoch<sup>29</sup>, ktorej cieľom je uľahčiť mobilitu výskumných pracovníkov a študentov z tretích krajín v rámci EÚ.

Návrh je takisto v súlade s oznámením Komisie o podpore rastu a súdržnosti v pohraničných regiónoch EÚ<sup>30</sup>, v ktorom sú členské štáty podnecované, aby venovali veľkú pozornosť väčšej koordinácii, väčšiemu vzájomnému uznávaniu a väčšiemu zosúladeniu s každým susedným štátom.

## 2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

### • Právny základ

Táto iniciatíva je v súlade s článkami 165 a 166 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. V článku 165 sa stanovuje, že Únia prispeje k rozvoju kvalitného vzdelávania podporou spolupráce medzi členskými štátmi, a ak je to potrebné, podporou a dopĺňaním činnosti členských štátov pri plnom rešpektovaní ich zodpovednosti za obsah a organizáciu ich vzdelávacích systémov. Konkrétne v článku 165 ods. 2 sa výslovne vyzýva na činnosť Únie zameranú na „podporu mobility študentov a učiteľov, medzi iným podporou akademického uznávania diplomov a započítaním času štúdia.“

V článku 166 sa stanovuje, že Únia uskutoční politiku odborného vzdelávania, ktorá podporuje a dopĺňa činnosť členských štátov pri plnom rešpektovaní ich zodpovednosti za obsah a organizáciu odborného vzdelávania.

Touto iniciatívou sa nenavrhuje rozšírenie regulačnej právomoci EÚ ani povinných záväzkov členských štátov. Členské štáty sa na základe svojej vnútroštátnej situácie rozhodnú, ako budú toto odporúčanie Rady vykonávať.

### • Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Cieľom navrhovaného odporúčania je vo svojej podstate nadnárodná problematika. Vyžaduje si ďalšiu spoluprácu medzi členskými štátmi, nie je možné ho dostatočne dosiahnuť opatreniami na úrovni členských štátov, a je možné ho lepšie dosiahnuť na úrovni Únie.

Aj keď lisabonský dohovor o uznávaní a záväzky prijaté v rámci bolonského procesu predstavujú rámec pre automatické vzájomné uznávanie a existuje niekoľko regionálnych dohôd medzi menšími skupinami členských štátov, prekážky naďalej brzdia úplne automatické uznávanie v rámci Únie.

### • Proporcionalita

V návrhu sa predpokladá postupný prístup k dosiahnutiu automatického vzájomného uznávania medzi členskými štátmi. Navrhované odporúčanie nepresahuje to, čo je potrebné na dosiahnutie jeho cieľov v tom zmysle, že ide o nezáväzný nástroj, ktorý ponecháva každý členský štát zodpovedný za prístup, ktorý prijme v krokoch smerom k automatickému vzájomnému uznávaniu.

---

<sup>29</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/801 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely výskumu, štúdia, odborného vzdelávania, dobrovoľníckej služby, výmenných programov žiakov alebo vzdelávacích projektov a činnosti aupair (prepracované znenie): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32016L0801>.

<sup>30</sup> COM(2017) 534 final: [http://ec.europa.eu/regional\\_policy/sources/docoffic/2014/boosting\\_growth/com\\_boosting\\_borders.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/boosting_growth/com_boosting_borders.pdf).

- **Výber nástroja**

V záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článkoch 165 až 166 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa v uvedenej zmluve stanovuje, že Rada na návrh Komisie prijme odporúčania.

### **3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU**

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Nevzťahuje sa.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

V záujme zabezpečenia toho, aby zainteresované strany, ktorých sa návrh najviac týka, mohli poskytnúť svoj vstup a odborné znalosti a doplniť dôkazovú základňu Komisie v tejto oblasti, Komisia vykonala cieleňú online konzultáciu s členskými štátmi a zainteresovanými stranami<sup>31</sup>. Bolo doručených takmer 1000 odpovedí od jednotlivcov a organizácií pracujúcich v oblasti uznávania, vzdelávania a výskumu v celej Európe a mimo nej.

Podľa respondentov sú hlavnými prekážkami v dosiahnutí úplne automatického vzájomného uznávania: chýbajúca transparentnosť a odlišné pravidlá a postupy; nedostatočná porovnateľnosť vzdelávacích výstupov; zdĺhavé a zložité administratívne postupy a jazykové a prekladateľské problémy. Konzultáciou sa potvrdilo, že potrebný rámec a nástroje EÚ na zabezpečenie uznávania síce existuje, je však nevyhnutná ďalšia podpora na ich úplné vykonávanie a zároveň je potrebné vybudovať väčšiu dôveru v rámci európskeho vzdelávacieho priestoru. Existuje silná podpora pre činnosť na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej úrovni. Okrem toho sa v konzultáciách odhalila podpora pre ambiciózne odporúčanie Rady.

Tieto výsledky boli ešte posilnené počas osobitného stretnutia, na ktorom zainteresované strany a zástupcovia členských štátov opäť potvrdili potrebu ambiciózneho odporúčania Rady, v ktorom by sa stanovil jasný cieľ týkajúci sa dosiahnutia automatického vzájomného uznávania. Odporúčali aj zaradenie odkazov na alternatívne cesty, napríklad uznávanie predchádzajúceho vzdelávania a odbornej praxe a zohľadnenie ustanovení týkajúcich sa prístupu na boj proti sociálno-ekonomickým znevýhodneniam. Treba skúmať aj potenciál digitálnych riešení, ako je blockchain a umelá inteligencia.

Okrem toho Komisia vykonala niekoľko kôl konzultácií so sieťou národných informačných centier pre akademické uznávanie, sieťou orgánov pre uznávanie v členských štátoch, Európskom hospodárskom priestore a Turecku, ako aj Európskou sieťou národných informačných centier pre akademické uznávanie a mobilitu, ktorá zahŕňa všetky zmluvné strany lisabonského dohovoru o uznávaní. Vyjadrili podporu pre činnosť Únie v tejto oblasti; zdôraznili dôležitosť vykonávania lisabonského dohovoru o uznávaní a dodržiavanie štruktúr bolonského procesu; a zdôraznili veľmi dôležitú úlohu zabezpečenia kvality pri budovaní dôvery. Upozornili aj na potrebu spoľahlivej databázy kvalifikácií, najmä pre vyššie sekundárne vzdelávanie a odborné vzdelávanie a prípravu. Okrem toho odporúčali posilniť kapacitu orgánov pre uznávanie a zväziť rozšírenie ich úlohy tak, aby zahŕňala iné odvetvia vzdelávania a odbornej prípravy.

---

<sup>31</sup> Výsledky konzultácií sú opísané v sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie.

Po týchto konzultáciách nasledovali ďalšie rokovania na stretnutiach generálnych riaditeľov pre vysokoškolské vzdelávanie a generálnych riaditeľov pre školy. S generálnymi riaditeľmi pre odborné vzdelávanie a prípravu sa uskutočnili písomné konzultácie.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

V niekoľkých štúdiách vypracovaných v kontexte bolonského procesu a lisabonského dohovoru o uznávaní<sup>32</sup> sa upozornilo na pretrvávajúce výzvy a nejednotnosť v postupoch uznávania. Odporúčania zahŕňali zlepšenie postupov a vnútroštátnych právnych predpisov v prípade potreby. Navrhla sa v nich podpora pre hodnotiteľov kvalifikácií s cieľom skrátiť čas potrebný na rozhodnutia o uznaní a odvolacie konania. Boli navrhnuté aj zlepšenia v dodatku k diplomu na posilnenie jeho odkazov na vzdelávacie výstupy a preskúmanie potenciálu systémového uznávania na regionálnom základe. Väčšina odporúčaní identifikovaných v kontexte bolonského procesu bola schválená na bolonskej ministerskej konferencii v roku 2015.

Predchádzajúce práce Komisie v oblasti uznávania kvalifikácií so zapojením členských štátov a zainteresovaných strán upriamili pozornosť na nízku informovanosť o nástrojoch uznávania a potrebu tzv. systému uznávania pre všetky druhy vzdelávania a odbornej prípravy. Dospelo sa k záveru, že ľahkosť, s ktorou by študenti mohli dosiahnuť uznanie svojich kvalifikácií v inom členskom štáte, vzbudzuje naďalej obavy.

Európska federácia pre medzikultúrne vzdelávanie predstavila v roku 2018 prehľad legislatívnych a iných vnútroštátnych ustanovení pre uznávanie výsledkov študijných pobytov v zahraničí. Potvrdila obrovskú rozmanitosť legislatívnych ustanovení v prípadoch, keď existujú, a odlišných postupov, výsledkom čoho sú nerovnaké príležitosti pre mobilitu žiakov v rámci sekundárneho vzdelávania v členských štátoch.

- **Posúdenie vplyvu**

Posúdenie vplyvu sa nevykonalo vzhľadom na doplnkový charakter činností vo vzťahu k iniciatívam členských štátov, dobrovoľnú povahu navrhovaných činností a rozsah očakávaných vplyvov. Vstupy pre vypracovanie návrhu namiesto toho tvorili predchádzajúce štúdie, konzultácia s orgánmi pre uznávanie a cieleňá konzultácia s členskými štátmi a zainteresovanými stranami.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Nevzťahuje sa.

- **Základné práva**

Členské štáty sa zaviazujú zabezpečiť, že vyvinú iniciatívy, v ktorých je dodržaný článok 8 Charty základných ľudských práv Európskej únie, v ktorom sa stanovuje, že každý má právo na ochranu osobných údajov, ktoré sa ho týkajú; že tieto údaje musia byť riadne spracované na určené účely na základe súhlasu dotknutej osoby alebo na inom oprávnenom základe ustanovenom zákonom; a že každý má právo na prístup k zhromaždeným údajom, ktoré sa ho týkajú, a právo na ich opravu.

---

<sup>32</sup> Správa o vykonávaní bolonského procesu z roku 2015 a nadchádzajúca správa o vykonávaní bolonského procesu z roku 2018, správa prieskumnej skupiny pre európsky vysokoškolský priestor o automatickom uznávaní z roku 2015 a správa z roku 2016 o monitorovaní vplyvu lisabonského dohovoru o uznávaní.

Prostredníctvom zabezpečenia lepšieho uznávania prispeje navrhované odporúčanie Rady aj k uplatňovaniu článku 14 o práve na prístup k vzdelávaniu a k odbornému vzdelávaniu a príprave a článku 15 o prístupe k zamestnaniu.

Opatrenia budú vykonané v súlade s právnymi predpismi EÚ týkajúcimi sa ochrany osobných údajov, najmä so smernicou 95/46/ES<sup>33</sup>, ktorá bude 25. mája 2018 nahradená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679<sup>34</sup> o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (všeobecné nariadenie o ochrane údajov).

#### **4. VPLYV NA ROZPOČET**

Ak to bude vhodné a v súlade s ich príslušným právnym základom, bude sa na účel podpory realizácie záväzkov prijatých v tomto návrhu podporovať využitie existujúceho financovania EÚ, napríklad Erasmus+ alebo európske štrukturálne a investičné fondy vrátane ich finančných zdrojov.

Nebudú sa vyžadovať nijaké dodatočné prostriedky z rozpočtu EÚ ani žiadne ďalšie personálne zdroje.

Okrem toho touto iniciatívou nie sú dotknuté rokovania o ďalšom viacročnom finančnom rámci a budúcich programoch.

#### **5. ĎALŠIE PRVKY**

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Členské štáty sa zaviazu pravidelne podávať Komisii správy o vykonávaní a hodnotení opatrení vyplývajúcich z odporúčania Rady, prvý raz dva roky po jeho prijatí, a Komisia podá Rade správu o celkovom vykonávaní odporúčania Rady do piatich rokov od jeho prijatia na základe národných správ od členských štátov vydaných štyri roky po jeho prijatí.

Okrem toho sa pokrok vrátane všetkých problémov bude monitorovať prostredníctvom diskusií v súčasných odvetvových pracovných skupinách pre vzdelávanie a odbornú prípravu do roku 2020, ktoré sa vzťahujú na vysokoškolské vzdelávanie, odborné vzdelávanie a prípravu a školy, čím sa poskytne fórum pre vzájomné učenie sa a výmenu osvedčených postupov. Bez toho, aby bola dotknutá dohoda s členskými štátmi o mandáte budúcich pracovných skupín, Komisia bude naďalej pokračovať v podpore členských štátov pri vykonávaní tohto odporúčania Rady po roku 2020.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Nevzťahuje sa.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Navrhovaným odporúčaním Rady sa navrhuje postupný prístup, ktorý bude pre členské štáty oporou pri zavádzaní potrebných podmienok, ktorých výsledkom bude automatické uznávanie na účely ďalšieho štúdia. Vychádza z toho, čo sa už dosiahlo vo vysokoškolskom vzdelávaní, ale s ambicióznejším prístupom riadeným Európskou úniou. Vzťahuje sa nielen na vysokoškolské vzdelávanie, ale aj na sekundárne vzdelávanie a odborné vzdelávanie a prípravu.

#### **Odsek 1**

<sup>33</sup> <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995L0046:sk:HTML>

<sup>34</sup> [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L\\_.2016.119.01.0001.01.ENG](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.119.01.0001.01.ENG)

Členské štáty budú vyzvané, aby sa zaviazali, že zabezpečia, aby boli kvalifikácie alebo výsledky študijného pobytu v zahraničí automaticky uznané na rovnakom základe ako národné kvalifikácie alebo obdobia vzdelávania.

#### **Odseky 2 až 4**

Členské štáty budú vyzvané, aby vo vysokoškolskom vzdelávaní zaviedli podmienky potrebné na vybudovanie vzájomnej dôvery v systémy vzdelávania a odbornej prípravy. Budú takisto vyzvané, aby sa zaviazali vypracovať národné usmernenie na podporu uplatňovania a používania nástrojov na zabezpečenie transparentnosti v inštitúciách vysokoškolského vzdelávania.

#### **Odseky 5 až 6**

Členské štáty budú vyzvané, aby v sekundárnom vzdelávaní a odbornej príprave zaviedli podmienky potrebné na vybudovanie vzájomnej dôvery v systémy vzdelávania a odbornej prípravy. Budú takisto vyzvané, aby vypracovali národné usmernenie, podporili používanie kritérií a nástrojov na zabezpečenie transparentnosti, vymieňali si informácie o systémoch zabezpečenia kvality v školskom vzdelávaní a ďalej rozvíjali nástroje zabezpečenia kvality v odbornom vzdelávaní a príprave.

#### **Odsek 7**

Členské štáty budú vyzvané, aby posilnili kapacitu národných informačných centier pre akademické uznávanie a hodnotiteľov kvalifikácií.

#### **Odsek 8**

Vzhľadom na dôležitosť zlepšenia prístupu pre nedostatočne zastúpené skupiny k príležitostiam vzdelávacej mobility budú členské štáty vyzvané, aby sa skúmali osvedčené postupy, pokiaľ ide o uznávanie predchádzajúceho vzdelávania a priepustnosť medzi odvetviami vzdelávania a odbornej prípravy.

#### **Odseky 9 až 10**

Členské štáty budú vyzvané, aby zlepšili dôkazovú základňu pomocou zberu a šírenia údajov o prípadoch uznania, a aby podali správu Komisii o pokroku vo vykonávaní tohto odporúčania Rady.

#### **Odseky 11 až 19**

Komisia bude podporovať členské štáty vo vykonávaní tohto odporúčania Rady prostredníctvom:

- vzájomného učenia sa a výmeny osvedčených postupov,
- cielenej podpory v prípade potreby,
- ľahko zrozumiteľnej online informačnej služby venovanej podobám vyššieho sekundárneho vzdelania, ktoré umožňujú prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu,
- synergií medzi nástrojmi EÚ na zabezpečenie transparentnosti s cieľom zlepšiť spoluprácu a mobilitu medzi odvetviami vzdelávania a odbornej prípravy,
- skúmania potenciálu digitálnych technológií vrátane blockchain na uľahčenie automatického uznávania,
- skúmania rozšírenia rozsahu pôsobnosti národných informačných centier pre akademické uznávanie,
- finančných nástrojov Únie a

- predkladania správ o pokroku vo vykonávaní odporúčania Rady.

Návrh

## ODPORÚČANIE RADY

**týkajúce sa podpory automatického vzájomného uznávania vysokoškolských diplomov, maturitných vysvedčení a výsledkov študijných pobytov v zahraničí**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej články 165 a 166,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Vzdelávacou mobilitou sa posilňujú znalosti, zručnosti, kompetencie a skúsenosti vrátane osobných a sociálnych kompetencií a kultúrneho povedomia, ktoré sú veľmi dôležité pre aktívnu účasť v spoločnosti a na trhu práce, ako aj pre podporu európskej identity.
- (2) Európska komisia vo svojom oznámení o posilňovaní európskej identity vzdelávaním a kultúrou<sup>35</sup> stanovila víziu vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025, v ktorej by vzdelávaniu, štúdiu a výskumu nebránili štátne hranice, a to aj odstránením prekážok pri uznávaní kvalifikácií, tak na úrovni škôl, ako vysokoškolského vzdelávania.
- (3) V záveroch Európskej rady zo 14. decembra 2017 boli členské štáty, Rada a Komisia vyzvané, aby v súlade so svojimi právomocami napredovali v práci s cieľom „podporovať spoluprácu členských štátov v oblasti vzájomného uznávania vysokoškolských diplomov a vysvedčení po ukončení sekundárneho vzdelávania“<sup>36</sup>.
- (4) Dohovor o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania v európskom regióne (lisabonský dohovor o uznávaní) z roku 1997, vypracovaný Radou Európy a UNESCO, poskytuje právny rámec pre uznávanie vysokoškolského vzdelania a vyššieho sekundárneho vzdelania, ktoré umožňuje prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu.
- (5) Ministri školstva európskeho vysokoškolského priestoru sa zaviazali k dlhodobému cieľu automatického uznávania porovnateľných akademických titulov v Bukureštianskom komuniké z roku 2012. Dosiahol sa pokrok prostredníctvom práce prieskumnej skupiny pre automatické uznávanie, ale od dosiahnutia tohto cieľa je ešte ďaleko.
- (6) Ministri zodpovední za odborné vzdelávanie a prípravu v členských štátoch sa v roku 2002 zaviazali ku kodanskému procesu, procesu lepšej spolupráce, ktorým sa podporuje uznávanie kvalifikácií a kompetencií.

---

<sup>35</sup> COM(2017) 673 final: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=COM%3A2017%3A673%3AFIN>.

<sup>36</sup> EUCO 19/1/17 REV 1: <https://www.consilium.europa.eu/media/32224/14-final-conclusions-rev1-sk.pdf>.

- (7) Najmä zabezpečenie kvality plní kľúčovú úlohu vo zvyšovaní transparentnosti a prispieva tak k budovaniu vzájomnej dôvery. Je preto dôležité budovať na už dokončenej práci v kontexte európskych noriem a usmernení pre zabezpečenie kvality v európskom vysokoškolskom priestore a európskom referenčnom rámci zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy.
- (8) V záujme uľahčenia uznávania vzdelávacích výstupov vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ako aj v rámci mobility, by sa malo ďalej pracovať na realizácii Európskeho systému prenosu a zhromažďovania kreditov a Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu.
- (9) V odporúčaní Rady z 22. mája 2017 o európskom kvalifikačnom rámci pre celoživotné vzdelávanie<sup>37</sup> sa upravilo zvýšenie transparentnosti, porovnateľnosti a prenosnosti kvalifikácií ľudí, čím sa uľahčuje ich uznávanie.
- (10) Európsky parlament vo svojom uznesení z 20. apríla 2012 o modernizácii európskych systémov vysokoškolského vzdelávania žiada, aby EÚ a jej členské štáty vyvinuli ďalšie úsilie o zabezpečenie účinnejšieho uznávania kvalifikácií a väčšiu harmonizáciu akademických kvalifikácií<sup>38</sup>.
- (11) V čoraz globalizovanejšom kontexte je dôležité, aby študenti mohli čo najlepšie využiť všetky vzdelávacie príležitosti v celej Európe. Aby sa to stalo, kvalifikácia udelená príslušným orgánom v jednom členskom štáte by mala byť platná v ktoromkoľvek inom členskom štáte na účel prístupu k ďalším vzdelávacím činnostiam. Malo by to platiť aj pre štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí získali kvalifikáciu v jednom členskom štáte a sťahujú sa do iného členského štátu. Toto chýbajúce automatické uznávanie kvalifikácií a výsledkov študijných pobytov v zahraničí bráni v mobilite. Len prístup na úrovni celej Únie k automatickému uznávaniu zabezpečí potrebnú prehľadnosť a jednotnosť na účel prekonania zostávajúcich prekážok.
- (12) Vo vysokoškolskom vzdelávaní postupy uznávania často zostávajú príliš komplikované alebo príliš nákladné a príliš veľa mobilných študentov nedosiahne úplné uznanie úspešne dosiahnutých výsledkov vzdelávania. Niekoľko členských štátov však vyvinulo iniciatívu, aby pokročili smerom k automatickému uznávaniu, a to aj prostredníctvom podpísania regionálnych dohôd. Tieto iniciatívy môžu slúžiť ako vzory pre vytvorenie systému na úrovni celej Únie.
- (13) Na stupni sekundárneho vzdelávania držiteľia kvalifikácií umožňujúcich prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu v jednom členskom štáte často nemajú istotu, pokiaľ ide o prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu v inom členskom štáte. Konkrétne niektoré členské štáty neuznávajú kvalifikácie, ktoré umožňujú prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu pre držiteľov sekundárnej kvalifikácie v odbornom vzdelávaní a príprave v iných členských štátoch. Okrem toho, zatiaľ čo kratšie študijné pobyty v zahraničí nevyhnutne nespôsobujú problémy s uznávaním, neistota je naďalej dôležitým problémom v prípade období od troch mesiacov do jedného roka.
- (14) Postupný prístup bude členskými štátmi slúžiť ako opora pri zavádzaní podmienok, ktoré umožnia automatické uznávanie. Tento prístup bude vychádzať z nástrojov,

---

<sup>37</sup> 2017/C 189/03: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32017H0615%2801%29>.

<sup>38</sup> P7\_TA(2012)0139: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=SK&reference=P7-TA-2012-139>.

ktoré už sú zavedené pre vysokoškolské vzdelávanie a odborné vzdelávanie a prípravu, ale zlepši ich používanie a postupne zvýši úroveň ambícií. Vo všeobecnom sekundárnom vzdelávaní a odbornej príprave sa začne postup zameraný na vybudovanie potrebnej úrovne dôvery medzi rôznymi systémami vzdelávania a odbornej prípravy členských štátov. Toto odporúčanie poskytuje doplňujúci prístup k iniciatívam členských štátov a záväzky majú len dobrovoľnú povahu.

- (15) Týmto odporúčaním nie je dotknutý systém vzájomného uznávania odborných kvalifikácií a harmonizované minimálne požiadavky na odbornú prípravu pre niekoľko povolání podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (ES) 2005/36 o uznávaní odborných kvalifikácií<sup>39</sup>, zmenenej smernicou (EÚ) 2013/55<sup>40</sup>,

#### TÝMTO ODPORÚČA, ABY ČLENSKÉ ŠTÁTY:

*V súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a právnymi predpismi Európskej únie, dostupnými zdrojmi a vnútroštátnymi okolnosťami, a v úzkej spolupráci so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami:*

#### Hlavná zásada

1. Zaviedli kroky potrebné na to, aby sa do roku 2025 dosiahlo automatické uznávanie vysokoškolského vzdelania a vyššieho sekundárneho vzdelania<sup>41</sup>, ako aj uznávanie výsledkov období vzdelávania tak, aby bez nutnosti absolvovať samostatný postup uznávania:
  - a) kvalifikácia na úrovni vysokoškolského vzdelania získaná v jednom členskom štáte bola automaticky uznaná na účel udelenia prístupu k ďalším štúdiám v iných členských štátoch bez toho, aby bolo dotknuté právo inštitúcie vysokoškolského vzdelávania určiť osobitné kritériá prijímania pre osobitné programy;
  - b) kvalifikácia na úrovni vyššieho sekundárneho vzdelania získaná v jednom členskom štáte bola automaticky uznaná na účel udelenia prístupu k vysokoškolskému vzdelávaniu v iných členských štátoch bez toho, aby bolo dotknuté právo inštitúcie vysokoškolského vzdelávania určiť osobitné kritériá prijímania pre osobitné programy;
  - c) výsledky zo študijného pobytu v zahraničí na úrovni vysokoškolského vzdelania v jednom členskom štáte sú automaticky a úplne uznané v iných členských štátoch, buď podľa dohody uvedenej v zmluve o štúdiu a potvrdenej vo výpise výsledkov štúdia, alebo podľa výsledkov vzdelávania modulov dokončených v zahraničí, ktoré sú opísané v katalógu predmetov, v súlade s európskym systémom prenosu a zhromažďovania kreditov a
  - d) výsledky zo študijných pobytov v zahraničí v trvaní do jedného roka počas sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy v jednom členskom štáte sú

<sup>39</sup> Ú. v. EÚ L 255, 30.9.2005, s. 22: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=celex%3A32005L0036>.

<sup>40</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/55/EÚ, ktorou sa mení smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií a nariadenie (EÚ) č. 1024/2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu (nariadenie o IMI), Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 132: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/ALL/?uri=celex%3A32013L0055>.

<sup>41</sup> Na účely tohto odporúčania Rady kvalifikácie na vyššom sekundárnom stupni zahŕňajú úroveň 4 a kvalifikácie na stupni vysokoškolského vzdelávania zahŕňajú úroveň 5 až 8 európskeho kvalifikačného rámca.

automaticky a úplne uznané v ktoromkoľvek inom členskom štáte tak, aby učitelia sa nebol povinný opakovať ročník programu v krajine pôvodu za predpokladu, že získané kompetencie sú v zásade v súlade s kompetenciami vymedzenými vo vnútroštátnych učebných osnovách.

### **Vysokoškolské vzdelávanie**

2. Vzhľadom na dôležitosť posilnenia transparentnosti a budovania vzájomnej dôvery v systémy vysokoškolského vzdelávania na dosiahnutie automatického uznávania, sa zaviazali splniť nasledujúce podmienky, v ktorých:
  - a) sú národné kvalifikačné rámce uvedené do súvislosti s európskym kvalifikačným rámcom a samy certifikované podľa kvalifikačného rámca európskeho vysokoškolského priestoru;
  - b) sú systémy vysokoškolského vzdelávania organizované v súlade so štruktúrami bolonského procesu a zahŕňajú trojstupňový rámec a, ak sa to vzťahuje na daný členský štát, stupeň vyššieho odborného vzdelania; a
  - c) externé zabezpečenie kvality vykonávajú nezávislé organizácie zabezpečujúce kvalitu zapísané v európskom registri zabezpečenia kvality, ktoré fungujú v súlade s normami a usmerneniami pre zabezpečenie kvality v európskom vysokoškolskom priestore, ako aj európskym prístupom pre zabezpečenie kvality spoločných programov.
3. V spolupráci s národnými informačnými centrami pre akademické uznávanie, inštitúciami vysokoškolského vzdelávania, organizáciami zabezpečujúcimi kvalitu a inými kľúčovými zainteresovanými stranami vypracovali národné usmernenie na podporu inštitúcií vysokoškolského vzdelávania vo vypracúvaní a účinnom vykonávaní týchto nástrojov na zabezpečenie transparentnosti:
  - a) aktuálny katalóg predmetov s opismi programov so všetkými titulmi, jednotlivé vzdelávacie jednotky a distribučné tabuľky známkov;
  - b) dodatky k diplomom pre všetkých absolventov, vydávané automaticky a bezplatne v rozšírenom jazyku a v digitálnom formáte, a
  - c) transparentné kritériá uznávania, ktoré sa uplatňujú jednotne v rámci každej jednej inštitúcie vysokoškolského vzdelávania.
4. Poskytli odbornú podporu inštitúciám vysokoškolského vzdelávania na vykonávanie takéhoto národného usmernenia, a monitorovať jeho vykonávanie.

### **Sekundárne vzdelávanie a odborná príprava**

5. S cieľom dosiahnuť automatické uznávanie vyššieho sekundárneho vzdelania posilnili transparentnosť a vybudovali vzájomnú dôveru v systémy sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy iných:
  - a) zabezpečením toho, aby národné kvalifikačné rámce alebo systémy boli uvedené do súvislosti s európskym kvalifikačným rámcom;
  - b) výmenou informácií a podporou vzájomného učenia sa o systémoch zabezpečenia kvality v školskom vzdelávaní a s úplným rešpektovaním odlišných prístupov v zabezpečovaní kvality a
  - c) vývojom ďalších nástrojov na zabezpečenie kvality v odbornom vzdelávaní a odbornej príprave v súlade s európskym referenčným rámcom zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy.

6. Uľahčili mobilitu a uznávanie výsledkov období vzdelávania v zahraničí počas sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy:
- vypracovaním národných usmerňovacích materiálov pre inštitúcie sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy týkajúce sa všeobecných zásad a nástrojov uznávania;
  - podporou používania transparentných kritérií a nástrojov, ako sú zmluvy o štúdiu založené na kompetenciách medzi vysielajúcou a hosťujúcou inštitúciou. V odbornom vzdelávaní a príprave rozšírením používania nástrojov EÚ, napríklad dokumentu Europass-mobilita, Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu, memoranda o porozumení a zmluvy o štúdiu a iných nástrojov sprístupnených prostredníctvom online platformy Europass pre zručnosti a kvalifikácie, a
  - propagovaním výhod mobility medzi inštitúciami sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy a učiacimi sa a ich rodinami a propagovaním výhod hosťovania mobility u zamestnávateľov.

### **Národné informačné centrá pre akademické uznávanie**

7. Vyvinuli kapacitu národných informačných centier pre akademické uznávanie a hodnotiteľov kvalifikácií, najmä so zreteľom na šírenie informácií, používanie online nástrojov na zlepšenie efektívnosti a jednotnosti a cieľa zníženia administratívnej a finančnej záťaže pre používateľov ich služieb.

### **Priepustnosť a mobilita**

8. Preskúmali osvedčené postupy so zreteľom na uznávanie predchádzajúceho vzdelávania a priepustnosť medzi odvetviami vzdelávania a odbornej prípravy, najmä medzi odborným vzdelávaním a prípravou a vysokoškolským vzdelávaním.

### **Dôkazová základňa**

9. Zlepšili dôkazovú základňu zhromažďovaním a šírením údajov o počte a druhu prípadov uznania.

### **Podávanie správ a hodnotenie**

10. Do dvoch rokov od prijatia tohto odporúčania a potom pravidelne podávali správu prostredníctvom existujúcich rámcov a nástrojov o skúsenostiach a napredovaní smerom k dosiahnutiu automatického vzájomného uznávania kvalifikácií a výsledkov období vzdelávania v zahraničí.

### **TÝMTO VÍTA ZÁMER KOMISIE:**

11. Podporovať vzájomné učenie a výmenu osvedčených postupov a spoluprácu medzi členskými štátmi a so zainteresovanými stranami, orgánmi pre uznávanie a medzinárodnými organizáciami. Táto spolupráca EÚ má za cieľ zabezpečiť úplnú realizáciu nástrojov bolonského procesu pre vysokoškolské vzdelávanie v EÚ, ako aj nástrojov kodanského procesu pre odborné vzdelávanie a prípravu.
12. V oblasti všeobecného sekundárneho vzdelávania začať proces spolupráce EÚ, spolu s členskými štátmi, aby sa začala užšia spolupráca medzi členskými štátmi na úrovni sekundárneho vzdelávania v záujme dosiahnutia cieľov tohto odporúčania, ktorými je posilnenie transparentnosti a vybudovanie dôvery v systémy školského vzdelávania v celej únii.

13. Poskytnúť cieleňú podporu vzdelávacím inštitúciám a inštitúciám odbornej prípravy, ktoré vykazujú vyššie než priemerné problémy s uznávaním študijných pobytov v zahraničí.
14. Zriadiť ľahko zrozumiteľnú online informačnú službu vyššieho sekundárneho vzdelania, ktoré umožňuje prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu, v každom členskom štáte.
15. Skúmať synergie medzi nástrojmi EÚ na zabezpečenie transparentnosti<sup>42</sup> a, ak je to vhodné, ďalej ich rozvíjať, s cieľom zlepšiť spoluprácu a mobilitu medzi odvetvami vzdelávania a odbornej prípravy.
16. Skúmať potenciál nových technológií, napríklad technológie blockchain, na uľahčenie automatického uznávania.
17. Skúmať, v spolupráci s členskými štátmi a národnými informačnými centrami pre akademické uznávanie, rozšírenie ich úlohy na zahrnutie iných odvetví vzdelávania a odbornej prípravy.
18. Podporovať využívanie európskych zdrojov financovania ako Erasmus+ alebo európske štrukturálne a investičné fondy, ak je to vhodné a v súlade s ich finančnou kapacitou, s právnym základom, rozhodovacími postupmi a prioritami stanovenými na obdobie rokov 2014 – 2020, bez toho, aby boli dotknuté rokovania o ďalšom viacročnom finančnom rámci. Posilniť mobilitu v sekundárnom vzdelávaní a odbornej príprave v rámci programu Erasmus+.
19. Podat' správu Rade o nadväzujúcich opatreniach na odporúčanie prostredníctvom existujúcich rámcov a nástrojov.

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

V Bruseli

*Za Radu  
predseda*

---

<sup>42</sup> Napríklad dodatok k diplomu, Európsky systém prenosu a zhromažďovania kreditov, Európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu, európsky kvalifikačný rámec a Europass.